

ځورونه څه ده؟

کله چې یو انسان له خپل زور او قدرت څخه کار واخلي او بل انسان کنټرول کړي، ورته ځورونه ویل کیږي. ځورونکی کیدای شي نارینه او یا ښځه وي. که څه هم کیدای شي چې نارینه او ښځه دواړه د کورني زورياتي قربانيان وي، خو په ډیری توګه په کورنیو زورياتیو کې نارینه پر ښځو باندې ظلم کوي.

لومړنې علامې چې تاسو یو څوک ځوروی او یا ورسره زورزیاتي کوی

آیا تاسو ډیر زر په غصه کیږئ؟
آیا تاسو خپله غصه د وهلو او ټکولو له لارې باسئ؟
آیا تاسو خپل د ژوند شریکه وهی ټکوی او بیروئ؟
آیا تاسو خپل د ژوند له شریکې سره په اوچت غږ خبرې کوئ؟
آیا تاسو د خپلې غصې ملامتي خپل د ژوند پر شریکې باندې اچوئ؟

آیا تاسو ښکته‌ل کوی، د هغې سپکاوی کوی، او یا کله چې ستاسو د ژوند شریکه یو نوی کارپیل کړي په غصه کیږئ؟
کله چې ستاسو د ژوند شریکه ستاسو خبره نه مني، آیا تاسو په غصه کیږئ؟
آیا تاسو هغه کنټرولوی چې څه ډول کالي واغوندي، چیرته ولاړهم شي او یا له چا سره خبرې وکړي؟
آیا تاسو خپله میرمنه په زور دې ته اړهم باسئ چې له تاسو سره جنسي مقاربت وکړي؟
آیا تاسو پرته له کوم لامله حسود ښیئ؟
آیا تاسو شراب څښئ او یا نشه بیزه توکي استعمالوئ؟
آیا تاسو خپل ځان د خپل د ژوند له شریکې څخه اوچت گڼئ؟
آیا تاسو د ښځو په هکله منفي نظر لرئ؟
آیا تاسو ته د نورو احساسات هیڅ ارزښت نه لري؟
آیا تاسواوس هم د ښځې او نارینه تر منځ دودیزو توپیرونو باندې باور لرئ؟
آیا تاسو د نورو خلکو سپکاوی کوی؟
آیا تاسو د خپلو ستونزو لپاره خپل د ژوند شریکه ملامتوئ؟
آیا تاسو تل ټینګار کوی چې ټولې پریکړې یوازې ستاسو په زړه وي؟

د پناه غوښتنې او کورنۍ قانون

د خپل محرمې (ښځې)، ماشوم او یا د کورنۍ د نورو غړو پر وړاندې زورزیاتي د قانون ضد کار دی.
که چیرې یو پناه غوښتونکی په جنایي تورو محکوم شي، ښایي په کاناډا کې و نه منل شي، او ښایي هم چې له کاناډا وایستل شي.
که چیرې یو څوک د خپل د ژوند له شریکې سره د زورزیاتي په تور محکوم شي، هغه تر پنځو نورو کلونو پورې نه شي کولای چې د خپلې کورنۍ یو بل غړی کاناډا ته راوغواړي (سپانسرې کړي).
په جنایي تورو محکوم شوی کس نه شي کولای تر درې نورو کلونو تابعیت (سټنشیپ) ته عریضه وکړي.
یو منل شوی مهاجر چې په جنایي تورو محکوم شوی وي کیدای شي چې بیرته خپل مورني هیواد ته واستول شي، هغه هم پس له دې چې په کاناډا کې د بندیتوب وخت تیر کړي.
پس له دې چې یو کس ملامت ثابت شي او محکوم شي، ښایي د خپلو ماشومانو د ساتلو حق هم له لاسه ورکړي.

نور عواقب

په جنایي تورو محکومیدل د کار پر موندلو، د ځینو مسلکي جوازونو تر لاسه کولو، د زده کړې په ځینو مراکزو کې د منل کیدلو او د ژوند پر نورو چارو منفي اغیزه لري.
د خپل د ژوند د شریکې سره د زورزیاتي په تور محکومیدل په دې معنی ده چې دا کس یو بدغونی او غصه من انسان دی. او له همدې کبله تاسو د خپلو اولادنو د ساتلو حق له لاسه ورکولای شئ. ښایي د یوې ورځې له پاره هم اجازه ونه لرئ چې له خپلو اولادونو سره یې تیره کړئ. ډیری وخت محکمه د یوه او یا دوو ساعتو لپاره، هغه هم تر نظر لاندې په یوه خوندي ځای کېښئ، د لیدلو اجازه ورکوي.

ښه ده چې...

په کور کې د ننه او د نورو خلکو پر وړاندې د خپل ژوند د شریکې عزت وکړئ او پرهغې اعتبار ولرئ.
یو بل ته غور ونیسئ
د خپل د ژوند د شریکې نظریاتو ته ارزښت ورکړئ او په ګډه پریکړې وکړئ.
د یو بل د پریکړو ملاتړ وکړئ
مخکې له دې چې یو څه ووايي او یا وکړئ د خپل د ژوند د شریکې احساسات په پام کې ونیسئ
نور خلک څنګه چي دي و منئ پرته له دې چې هیله ولرئ چې هغوی ستاسو په زړه خپل چال چلند بدل کړي
د یو بل د ارزښتنو او نظریاتو درناوی وکړئ

دا ستاسو دنده او حق دی چې له خپلې کورنۍ سره په یو عادلانه او له مینې ډک چاپیریال کې ژوند وکړئ.

د ښځو ځورونه

هر ډول لفظي تهديد او يا د فزيكي زور له لارې د ښځې ډارول او پر هغې جبر او ظلم، د ښځې ځورونه بلل کېږي. ځورونه او زورزياتی د گډ ژوند په هر پړاو کې له هرې ښځې سره پېښېدای شي — مجرده، واده شوې، خواره، شتمنه، د کاروبار خاونده، د کور مېرمنه، زړه اويا ځوانه. ځورونه او زورزياتی د هر دين، قوم او ملت ښځو ته ورپېښېدای شي.

د نورو مالوماتو لپاره د کانادا د عدلي چارو د

وزارت ويب سايت ته ولاړ شئ.

<http://www.justice.gc.ca/eng/pi/fv-vf/about-aprop/index.html>

د ځورونې بېلابېل ډولونه اولومړنۍ نښې نښانې

آيا تاسو وهل ډېول کېږئ، په څپېړهم وهل کېږئ، له ستوني نيول کېږئ، سوځول کېږئ؟
آيا جنسي مقاربت پر تاسو تحميلېږي او يا ستاسو ځان ته په نامناسبه ډول لاس در وړل کېږي؟
آيا ستاسو شا نيول کېږي او يا ستاسو له خپلوانو څخه په زور ستاسو په هکله مالومات تر لاسه شوي دي؟
آيا پر تاسو چيغي وهل کېږي، نيوکه کېږي او يا تاسو سره د نورو خلکو تر وړاندې بد چلند کېږي؟
آيا تاسو تر کنترول لاندې ياست او يا د دودونو او رواجونو په نامه د خپل خاوند او يا د کورنۍ د بل غړي له خوا په کور کېنې بند ساتل شوي ياست؟
آيا ستاسو د ټيليفون زنگونه، ليکونه او برېښنا ليکونه کنټرولېږي؟

آيا تاسو د کورنۍ له مالي سرچينو څخه ليرې ساتل شوي ياست؟

آيا تاسو نه پرېښودل کېږئ چې په بهر کې خپلو خپلوانو ته پيسې وليږئ؟

آيا تاسو بيرېږئ چې ستاسو د پناه غوښتنې او يا

سپانسرشپ چارې به په ټپه ودرېږي؟

آيا ستاسو د ژوند شريک تاسو بيروي چې ستاسو ماشومان

به بيرته خپل مورني هيواد ته يوسي؟

آيا ستاسو د ژوند شريک او يا د کورنۍ يو بل غړی تاسو

بيروي چې تاسو به د پناه غوښتنې ادارې، ويلفر او يا

پوليس ته په لاس ورکړي؟

آيا ستاسو د ژوند شريک تاسو بيروي چې طلاق به درکړي

او يا به ځان ووژني؟

آيا ستاسو د ژوند شريک تاسو بيروي چې ستاسو د کورنۍ

غړو او خپلوانو ته به ځاني زيان ورسوي؟

آيا ستاسو د ژوند شريک پېرهم يا ملامتي پر تاسو اچوي

او وايي چې تاسو دی راپاروئ چې له تاسو سره زورزياتی

وکړي؟

آيا ستاسو د ژوند شريک د کورنيو پريکړو په نيولو کې له

خپل ناريتوب څخه بې ځايه گټه اخلي؟

آيا له تاسو سره د يوې مزدورې په شان چلند کېږي؟

آيا ستاسو د ژوند شريک خپل دودونه د کانادا له قانونو

څخه اوچت گڼي؟

آيا ستاسو د کورنۍ نارينه غړي د اجباري ودونو ملاتړ

کوي؟

آيا ستاسو د ژوند شريک ماشومان مو ستاسو پر وړاندې

راپاروي؟

آيا ستاسو د ژوند شريک ستاسو د ماشومانو د خطاگانو او

په ښوونځي کېنې د هغوی د شاته پاتې کيدلو کې پېرهم يا

ملامتي پر تاسو اچوي؟

که چيرې تاسو د پاسنيو حالاتو سره مخامخ ياست، نو

بيا ښايي ستاسو چاپيريال به د ځور او زورزياتي نه ډک

چاپيريال ته بدل شي.

د ښځو حق

په کانادا کې ښځې او نارينه يو ډول حق او امکانات لري. د

ښځو سره زورزياتی د قانون پر ضد کار دی. هغه ښځې چې

له زورزياتي سره مخامخې دي کولای شي خپلو ماشومانو سره

په موقتي ډول په يوه پناه ځای يا شلتر کېنې ژوند وکړي او

د مرستې غوښتنه وکړي. هر ښځه حق لري چې په امن کېنې

ژوند وکړي.

کله چې يوه ښځه يو له زورزياتي نه گډ ژوند او چاپيريال

پرېږدي، د حکومتې مرستې (ويلفير) مستحقه گڼل کېږي. او

که د دې خاوند د کانادا تبع نه وي، نو داسې يو جنايي تور

کيدای شي چې د دې لامل وگرځي چې دی له کانادا څخه

وايستل شي.

يوه پناه غوښتونکې ښځه او هغه ښځه چې په کانادا

زېږيدلې وي، دواړه يو شان حق او دندې لري. تاسو کولای

شئ چې په محکمې کې د خپلوماشومانو د ساتلو او د ځان

او د خپلو ماشومانو د خرڅې غوښتنه وکړئ. همدارنگه تاسو

کولای شئ له بيليدلو وروسته د خپلې برخې غوښتنه هم

وکړئ.

د نورو مالوماتو لپاره لاندني ويب سايت ته ولاړشئ

<http://www.onefamilylaw.ca/en/familylawissues/>

که تاسو په کانادا کې يوه مهاجره، پناه غوښتونکې، او يا منل

شوی استوگن ياست او له زورزياتيو ډکو اړيکو څخه آزاد

شوي ياست، تاسو نه خپل موقف په کانادا له لاسه ورکوی او

نه هم له کانادا څخه ايستل کېږئ، ان که تاسو سپانسر شوي

هم ياست. که چيرې ستاسو موقف په کانادا موقتي وي او يا

هيڅ قانوني موقف و نه لری تاسو کولای شئ چې د مهاجرينو

د چارو له ادارې او يا له يو وکیل سره وغږېږئ. تاسو ښايي دا

حق ولری چې د دايمي استوگنې لپاره عريضه وکړئ.

کله چې له تاسو سره زورزياتی کېږي، څه بايد وکړئ؟

په هرچا چې باور لرئ هغه ته وواياست

ستاسو ډاکټر

د ژبې ښوونکی

ستاسو امام

ستاسو د ويلفير مسوؤل

ستاسو ملگرې

يو خپلوان

يو گاونډی

که ستاسو ژوند همدا شيبه په خطر کې وي:

911 ته زنگ ووهئ او د مرستې يا **HELP** غوښتنه وکړئ.

(د خپلې مورنۍ ژبې نوم واخلئ ترڅو تاسو ته يو ژباړونکی

راپيداکړي)

او که له گرځنده ټيليفون يا موبايل نه زنگ ووهئ نو بيا

خپل آدرس ورته ووايئ

او يا

يوه امن ځای ته ولاړ شئ، لکه يو کتابتون او يا يوه مغازه

ته، او د مرستې غوښتنه وکړئ.

د مشرانو يا د زړو خلکو ځورونه څه ده؟

د زړو خلکو پر وړاندې زورزیاتي، له هغوی سره بدچلند او غفلت (پاملرنه نه کول) ټول د ځورونې په نامه یاد شوي دي. دوی کیدای شي د خپل د ژوند د شریک/شریکې، ماشومانو، د کورنۍ د نورو غړو او یا د هغه چا له خوا چې د دوی پرستاري کوي وځورول شي.

د هغو زړو خلکو لپاره چې له خپلو کورنیو سره اوسېږي ځورونه او زورزیاتي کیدای شي یا ددوی له مالي او عاطفي اړتیاو او یا د کورنۍ د نورو غړو له مالي او عاطفي اړتیاو سره تړاو ولري.

د زړو خلکو پر وړاندې د ځورونې ډولونه

فزیکي ځورونه

هر هغه زورزیاتي چې ځاني ضرر ورسوي، لکه: په خپیرې وهل، په سوک وهل، ټپل وهل، نا مناسبه چلند، جبري بندیز اویا په لوی لاس یا قصداً ډیردرمل ورکول او یا هم پوره درمل نه ورکول.

له زړو خلکو سره غفلت

کله چې څوک و نه شي کولای چې د زړو خلکو لومړني اړتیاوې برابرې کړي، لکه ډوډۍ، اوبه، کور، او یا کله چې د دوی پرستار قصداً خپلې دندې سرته ونه رسوي.

رواني ځورونه

هر عمل یا خبره چې یو کس په غصه کړي، وبیروي او یا د هغه درنښت او برم ته تاوان ورسوي، لکه: د خوږولو گواښ، جبري بسترول، ډارول، یوازی پرېښودل یا په میدان پرېښودل، جبري لرې ساتل، د پریکړې کولو واک نه ورکول.

مالي ځورونه

لکه د دوی د پیسو غلا کول، یا د دوی له پیسو او دارايي څخه بیخایه گټه اخیستل، درغلي، د وکالت یا استازیتوب د حق بیخایه کارول.

د نورو مالوماتو لپاره د نړیوال روغتیايي سازمان ویب سایټ ته ولاړ شئ.

http://www.who.int/ageing/projects/elder_abuse/en/index.html

له زړو خلکو سره د زورزیاتي لومړنۍ نښې

د روغتیايي ستونزو درملنه نه کول
د ډیر درمل ورکولو نښې او یا د پوره درمل نه ورکولو نښې
نا مناسبه مراقبت
د خپلوانو له خوا بې احترامی
پاملرنه نه کول
بندي کول
لفظي برید: لکه چغیدل او نوم ایښودل
د نورو پر وړاندې پر تاسو نیوکه کول او بد چلند کول

تاسو ته د ماشوم په سترگه کتل
ډاریدل، وارخطا کیدل، او خپګان
جلا ساتل او یوازې پرېښودل
تاسو له خپل ډاکټر سره غږیدلو ته نه پرېښودل
ستاسو پیسې او نور شیان غلا شوي دي
ستاسو د بانک چیکونه ساخته گڼ لاسلیک شوي دي

ستاسو په بانکي حساب کې د شک وړ معاملې شوي دي
د سودا او نورو خدماتو لپاره ډیرې پیسې درڅخه اخیستل شوي دي
پر تاسو وصیت په زوره لاسلیک شوی دی

کله چې تاسو له زورزیاتي سره مخامخ یاست څه باید وکړئ؟

له یو چا سره وغږیږئ چې باور ورباندې لرئ
ستاسو ډاکټر
ستاسو د انگریزي ژبې ښوونکی
ستا جومات
ستاسو د ویلفر کارکونکی
یو ملگری
یو خپلوان
یو گاونډی

که ستاسو ژوند همدا شیبه په خطر کې وي:
911 ته زنگ ووهئ او د مرستې یا **HELP** غوښتنه وکړئ.
(د خپلې مورنۍ ژبې نوم واخلي ترڅو تاسو ته یو ژباړونکی راپیدا کړي)

او که له گرځنده ټیلیفون یا موبایل نه زنگ ووهئ نو بیا خپل آدرس ورته ووايئ

او یا

یوه امن ځای ته ولاړ شئ، لکه یو کتابتون او یا یوه مغازه ته، او د مرستې غوښتنه وکړئ.